

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Att.: Annegrete Larsen

Høringssvar over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Danske Professionshøjskoler takker for indkaldelsen til høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser. Vi har følgende bemærkninger:

Optagelse til hf via 9. klasse (§8)

Danske Professionshøjskoler vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at åbne optaget på hf for denne nye og yngre målgruppe. Hf vil være en fornuftig mulighed for elever, der i 9. klasse påtænker at fortsætte deres uddannelsesforløb på en professionsuddannelse. Dog skal det bemærkes, at optag fra 9. klasse kan føre til en stor aldersspredning på hf-uddannelsen, og dermed gøre det vanskeligt at skabe et studiemiljø, der gavner alle elever.

Det er vigtigt, at uddannelsesparathedsvurderingen for hf fastholdes på karakteren 4.

Optagelse efter konkret vurdering (§11)

På professionshøjskolen VIA University College udbydes hf på et enkelt uddannelsessted i Nørre Nisum. De ordblinde er her den gruppe af elever, der kommer ind med de laveste karakterer, men går ud med de højeste.

Danske Professionshøjskoler er meget positive overfor, at der i bemærkningen til §11 står, at *"Hvis optagelsesprøven viser, at ansøgeren ikke lever op til de faglige krav, skal det kun i helt særlige tilfælde være muligt at blive optaget alene på baggrund af en positiv samtale. Det kan dog være tilfældet for f.eks. elever med særlige indlæringsmæssige udfordringer, f.eks. ordblindhed, talblindhed m.v. Den gymnasiale institutionsleder vil således kunne beslutte at optage en ansøger, der ikke består prøven pga. f.eks. ordblindhed, hvis det på trods heraf fremgår af besvarelsen og evt. samtalen, at ansøgeren i øvrigt har gode faglige forudsætninger."* Dette bør fastholdes.

Mange af de ordblinde elever optages i dag på hf med lave karakterer. En stor del af disse elever har ikke retskrav på at komme ind på hf og skal derfor vurderes af institutionen. En centralt stillet optagelsesprøve vil mange ordblinde have svært ved at klare og derfor er det afgørende med muligheden for optagelse på grund af en positiv samtale.

Det fremgår endvidere i bemærkningerne, at: *"Muligheden for at blive optaget efter en konkret vurdering skal ikke gælde for ansøgere, som ikke efter de foreslåede regler vil have krav på optagelse på den toårige uddannelse til hf-eksamen direkte efter 9. klasse."* Det bør forholde sig således, at der er ens betingelser for ordblinde, uanset om eleven søger på hf fra 9. klasse eller fra 10. klasse.

I dag har hf-uddannelsen i Nørre Nisum ved screening af de ordblinde mulighed for at strække forløbet over tre år. Mange af de ordblinde elever vil ikke være i stand til at tage en hf-uddannelse over to år. Danske Professionshøjskoler bakker derfor meget op om, at det fortsat vil være muligt at strække toårige forløb over tre år i helt særlige tilfælde, hvis man på grund af nedsat funktionsevne er forhindret i at gennemføre uddannelsen på normal tid jf. §61, stk. 2.

Danske Professionshøjskoler ønsker dog her en præcisering af ”helt særlige tilfælde”. Ordet ”funktionsevne” forekommer desuden at være upræcist. Det foreslås erstattet med ordet ”læringsvanskeligheder”, da det vil være bedre set i forhold til et uddannelsesmæssigt perspektiv.

Obligatoriske fag og niveauer på den treårige uddannelse til almen studentereksamen (§25)

Det er Danske Professionshøjskoler vurdering, at der er foretaget en bekymrende ændring vedrørende de sproglige krav til de matematisk-naturvidenskabeligt orienterede elever i forhold til den nuværende bekendtgørelse.

Sprogkravene til de matematisk-naturvidenskabeligt orienterede elever er således blevet skærpede, når det gælder begyndersprog. Med henblik på at understøtte de politiske ønsker om at styrke det sproglige område får sproglige elever med lovudkastet en række lempelser mht. matematik og naturvidenskab. Men de politiske ønsker om at styrke det matematisk-naturvidenskabelige område modsvarer ikke af tilsvarende lempelser ift. sprogkravene.

Danske Professionshøjskoler er således bekymret for, at dette ville kunne få en negativ effekt på rekrutteringen til naturvidenskab på den treårige uddannelse til almene studentereksamen (stx).

Generelt om uddannelsesforløbene (§29, stk. 2)

Danske Professionshøjskoler finder det afgørende, at stx forbereder elever til alle typer videregående uddannelser. Derfor støtter vi også den foreslåede bestemmelse om forløb og faglige aktiviteter, der kan styrke elevernes evne til at træffe valg om videregående uddannelse samt at eleverne gennem undervisningen skal opnå erfaringer med fagenes anvendelse, der modner deres uddannelsesvalg.

Fagpakker og praktik- og projektforsløb på hf (§34-38)

Fagpakker

Professionshøjskolerne bakker op om den foreslåede øgede professionsretning på hf med fagpakker målrettet professionshøjskolerne og erhvervsakademierne. Danske Professionshøjskoler er ligeledes tilfredse med, at fagpakkerne suppleres med regler om en praksisorienteret toning af alle fag.

Det skal dog påpeges, at vejledning af elevernes fagvalg på hf bliver helt central, og det vil være vigtigt, at hf-uddannelserne har et omfattende kendskab til adgangskravene til de videregående uddannelser.

Danske Professionshøjskoler har dog en generel bekymring for den signalværdi, det vil have for uddannelserne og professionerne, at det kun kræver en toårig hf at læse eksempelvis til lærer, mens det kræver en yderligere overbygning at læse på en lang videregående uddannelse.

Fagpakker målrettet læreruddannelsen

Danske Professionshøjskoler er bekymrede for om målretningen i fagpakker risikerer at resultere i, at eleverne kommer ud med en for smal faglig profil i forhold til de særlige krav, der stilles til optagelse på læreruddannelsen. Læreruddannelsen er en flerfaglig uddannelse, der rummer hele folkeskolens fagrække. Vi finder det derfor vanskeligt at se, hvordan en fagpakke målrettet læreruddannelsen vil se ud.

For at blive optaget på læreruddannelsen skal man have et karaktergennemsnit på 7 eller til en optagelsesprøve. Derudover er der også adgangskrav til alle undervisningsfagene i læreruddannelsen, typisk med et krav om gymnasialt B-niveau med minimum 2 i karakter. Der er 17 fag i læreruddannelsen svarende til fagene i folkeskolen. Den enkelte studerende skal vælge tre undervisningsfag efter eget ønske og interesse, men vejledes på læreruddannelsen i forhold til timetal i grundskolen, fagernes placering i skoleforløbet og mangelfag.

Det er i den forbindelse en bekymring om små hf-udbudssteder vil have vanskeligt ved at udbyde alle fag på B-niveau.

Allerede i dag er der på læreruddannelsen en række studerende, der må læse gymnasiale suppleringskurser ved indgangen til læreruddannelsen. Professionshøjskolerne er derfor bekymrede for, at en større målretning af hf-uddannelsen (og dermed en mere enstregt vej til læreruddannelsen) vil betyde, at professionshøjskolerne får flere studerende, der ikke umiddelbart kan læse de fag, de ønsker, og at det medfører problemer med at rekruttere studerende til en række af de mindre fag som fx musik, madkundskab og idræt. Det vil på længere sigt have konsekvenser for kompetencedækningen af fagene i folkeskolen.

Praktik- og projektforsløb

Danske Professionshøjskoler ser ligeledes positivt på praktik- og projektforsløb til afklaring af videregående uddannelsesvalg. Det er fornuftigt, at disse forsløb kan afvikles på både uddannelsesinstitutioner, i offentlige og private virksomheder samt i organisationer. Dog påpeges det af nogle medlemsinstitutioner, at praktik- og projektforsløb vil stille store krav til uddannelsesinstitutionerne, der skal være parate til at modtage meget unge elever i kortere forsløb i en helt anden målestok, end de er vant til i dag.

Specifikke paragraffer

Af § 35 stk. 4 fremgår, at elevens faglige kompetencer efter 1. semester skal afdækkes i fagene: dansk, engelsk og matematik. Danske Professionshøjskoler finder det relevant også at inddrage naturfagspakken, da den indgår med forholdsvis mange timer på hf-uddannelsen.

Hf-eksamen (§46)

I lovudkastet foreslås det, at der i de to faggrupper: *'kultur- og samfundsfaggruppe'* samt *'naturfagsgruppen'* gives standpunktskarakterer.

Danske Professionshøjskoler medlemsinstitutioner finder det ikke meningsfyldt eller logisk i forhold til uddannelsens profil. Foreningen savner endvidere en begrundelse for, hvorfor netop disse fag skal danne baggrund for standpunktskarakterer, når der ikke indgår øvrige standpunktskarakterer i uddannelsen.

Undersøgelser har dokumenteret, at det er en styrke for studiemiljøet på hf, at der ikke gives standpunktskarakterer. Det bidrager til et trygt læringsmiljø og til at styrke elevernes studiekompetencer frem for, at der satses på målbare resultater. Hf har medvirket til at skabe mønsterbrydere og samtidig bidraget til, at unge, der ellers ikke vil have taget en gymnasial uddannelse, har taget en. Denne styrke ved hf bør fastholdes.

Karakterer fra suppleringsfag i gennemsnit (§54 samt bem. 2.1.6)

Danske Professionshøjskoler støtter intentionen om at reducere behovet for, og dermed det samlede ressourceforbrug på, at studenter skal supplere med adgangsfag. Det er positivt, hvis eleverne i højere grad gennemfører den rette og relevante fagpakke i ungdomsuddannelsen målrettet senere studievalg.

Danske Professionshøjskoler finder det imidlertid særdeles afgørende, at den foreslåede udmøntning af intentionen genovervejes. En implementering af forslaget om, at karakterer fra suppleringsfag tæller med i det samlede karaktergennemsnit vil få store administrative og tekniske omkostninger og konsekvenser for hele den videregående uddannelsessektor.

Uddannelsesinstitutionerne vil skulle forvalte genberegning og nedjustering af en ansøgers gennemsnit for hver søgt uddannelse, hvor et suppleringsfag indgår i nødvendigt adgangsgrundlag. Dette aspekt af reformen matcher således ikke ønsker om afbureaukratisering og færre ressourcer anvendt på administration frem for undervisning. I praksis vil det betyde, at der ud over ændringer i optagelse.dk også skal udvikles nye funktionaliteter i de studieadministrative systemer (STADS og SIS). Det skønnes, at justeringen vil påføre de videregående uddannelser en ekstraomkostning i omfanget af millioner (forventeligt et tocifret beløb) i øgede omkostninger til administration samt tilretning af optagelsessystemerne. Det skal der afsættes ressourcer til.

Derudover fremgår det af forslaget, at det først vil kunne få effekt, når eksamensdatabasen bliver ”autoritativ”, men det fremgår ikke af forslaget, hvordan justeringen af gennemsnittet i forbindelse med optagelse rent teknisk og administrativt skal ske.

Danske Professionshøjskoler er derfor meget bekymret for det store ekstra administrative arbejde, der med de omtalte justeringer vil blive pålagt de videregående uddannelser og for de dertil knyttede økonomiske omkostninger.

Større kompleksitet for den uddannelsessøgende

I relation til information og vejledning til den uddannelsessøgende, vurderes det, at det vil være vanskeligt for mange unge at forstå og navigere i, at deres samlede karaktergennemsnit skal beregnes på forskellige måder afhængig af hvilke(n) uddannelse(r) de søger. Det kræver flere vejledningsressourcer på de videregående uddannelsesinstitutioner.

Med venlig hilsen

Harald Mikkelsen
Formand
Danske Professionshøjskoler